

A hitellel rendelkező háztartások szociális jellemzői

A tartalomról

- 1 A lakosság részére nyújtott hitelek alakulása, jellemzői**
  - 1 A hitellel rendelkező háztartások és személyek száma
  - 2 A lakossági hitelállomány nagysága és megoszlása
- 2 A jelzáloghitellel rendelkező háztartások összetétele, szociális jellemzői**
  - 3 Jövedelem
  - 3 Munkaerő-piaci helyzet
  - 3 Lakásnagyság
  - 3 Gyermekszám szerinti összetétel
  - 4 Területi jellemzők
- 4 A törlesztési gondokkal küzdő háztartások összetétele, jellemzői**
  - 4 Az érintett személyek száma
  - 4 Jövedelmi viszonyok
  - 4 Munkaerő-piaci részvétel
  - 5 Lakásnagyság
  - 5 Helyzetük a gyermekek száma szerint
  - 5 Területi jellemzők

1. A lakosság részére nyújtott hitelek alakulása, jellemzői

Az elmúlt évtizedben jelentősen megnőtt mind a jelzálog alapú, mind pedig a különböző fogyasztási kölcsönök népszerűsége. A lakást vásárlók, építők eleinte még a kedvező konstrukciójú, államilag támogatott forinthiteleket igényelték, azonban az állami támogatások befagyasztása után, az alacsonyabb törlesztőrészek reményében a devizaalapú konstrukciók felfutása következett be. A bankok jelzálog alapú hitelkihelyezéseinek jelentős bővülése növekvő fogyasztási típusú eladósodással párosult. A hitelkonstrukciók egyre szaporodtak, olyan kedvező feltételekkel, amely sokszor még a bizonytalanabb jövedelmi helyzetben lévőket is hitelfelvételre ösztönözte.

1.1 A hitellel rendelkező háztartások és személyek száma

2011 tavaszán a háztartások mintegy 45%-ának, azaz megközelítőleg 1700 ezer háztartásnak volt valamilyen hiteltartozása, 806 ezernek egy, 488 ezernek két, közel 400 ezer családnak három, illetve több. Az eladósodás a lakosságnak több mint a felét (52%-át) érintette. A többszörösen eladósodottak aránya az összes hitelesen belül az elmúlt néhány évben jelentősen megnőtt. A két fajta hitellel rendelkezők száma két év

alatt a duplájára emelkedett, a három vagy több hitellel bíróké megnégyszeresződött.

1. tábla

A háztartások és a személyek száma és aránya a hitelek halmozódása szerint, 2011

Megnevezés	A háztartások száma, db	A háztartásokban élő személyek száma, fő	A háztartások aránya, %	A háztartásokban élő személyek aránya, %
1 féle hitellel rendelkezik	806 172	2 326 425	21,3	23,6
2 féle hitellel rendelkezik	487 605	1 478 252	12,9	15,0
3 vagy többféle hitellel rendelkezik	399 499	1 331 055	10,5	13,5
Összesen	1 693 276	5 135 732	44,7	52,1

A hitelek fajtáit külön-külön vizsgálva elmondható, hogy összességében 725 ezer háztartás rendelkezett jelzálog alapú hitellel, amin belül majd 80%-os (576 ezer) a lakásvásárlási céllal felvett kölcsönök aránya. A nem jelzálog alapú hitelek közül a különböző fogyasztási cikkek (gépjármű-, bútor-, egyéb árucikk) kölcsönben érintett családok száma meghaladta a félmilliót, a folyószámla-, hitelkártya-tartozások pedig meghaladták a 300 ezres esetszámot. Az áruvásárlási kölcsönök közül a legtöbb háztartásnak (290 ezer) gépjármű-vásárlási hitele volt, ami az összes háztartás 8%-át jelentette. Jelentős még a személyi kölcsönt felvevő háztartások száma (268 ezer), de e hiteltípus felvételének konkrét céljáról nincsenek információink. A magánszemélyek felé történt eladósodás mértékét idén először mértük, amelyben jelenleg több mint száz-ezer háztartást érintett.

2. tábla

A hitelt felvevő és törlesztési gondokkal küzdő háztartások száma és aránya a hitelek fajtája szerint, 2011

A hiteltartozás fajtája	A hitelt felvevő háztartások száma, db	Törlesztési gondokkal küzdő háztartások száma, db	Törlesztési gondokkal küzdő háztartások aránya, %
Jelzálog alapú hitelek	724 666	128 507	17,7
Ebből:			
Lakáscélú jelzáloghitel	576 211	93 256	16,2
Egyéb jelzáloghitel	148 455	35 271	23,7
Nem jelzálog alapú hitelek			
Személyi kölcsön	268 659	46 101	17,2
Autóvásárlási hitel	290 347	21 212	7,3
Lakásfelújítási, bútórvásárlási stb. kölcsön	71 746	5 917	8,2
Áruvásárlási kölcsön	141 577	8 067	5,7
Diákhitel	34 149	2 605	7,6
Egyéb jogcímen felvett hitel	48 694	8 819	18,1
Rendelkezik folyószámlához kapcsolódó hitelkerettel	982 768	264 867	27,0
Rendelkezik hitelkártyával, ügyfélkártyával	264 867	41 978	15,8
Van magánszemély felé kölcsöntartozása	100 206	..	..

A gazdasági válság óta a nem lakáscélú hitelek közül a folyószámlához kapcsolódó hitelek növekedése volt a legjelentősebb. A 2008. évi 766 ezer háztartáshoz képest 2011-ben már közel 1 millió család rendelkezett folyószámlához kapcsolódó hitelkerettel. Jellemzően azok a pénzzavarba került háztartások választják ezt a megoldást, akik a hónap végén elegendő jövedelem híján túllépi számlakeretüket, s így ez a lehetőség még további mozgásteret ad nekik. A hitelkeretet igénybe vevők közül sokan ebből a könnyen hozzáférhető kölcsönből finanszírozták mindennapi kiadásait. Ennek következménye, hogy a folyószámlahitelek 27%-ának nehézsége adódott a tartozás törlesztésénél, a visszafizetési gondok miatt felhalmozott folyószámlahitel átlagos nagysága 9 ezer forint. Körükben is kiemelkedő a gyermekes háztartások aránya, csaknem harmaduk törlesztési elmaradással küzd, összefüggésben azzal, hogy e családok között jelentős a deviza-lakáshittel rendelkezők száma és aránya.

3. tábla

A folyószámlához kapcsolódó hitelkerettel rendelkező háztartások adatai, 2011

A háztartások gyermekszáma	A háztartások száma, db	Törlesztési gondokkal küzdő háztartások aránya, %	A felhalmozott folyószámlahitel-tartozás átlagos nagysága, melyet anyagi problémák miatt nem tudtak visszafizetni, forint
Gyermekes háztartások összesen	529 548	31,7	15 216
Ebből:			
1 gyermekes	256 347	30,7	15 756
2 gyermekes	195 614	28,5	12 893
3 vagy többgyermekes	77 587	43,2	19 102
Gyermektelen háztartások összesen	453 220	21,4	5 205
Összesen	982 768	27,0	9 056

1.2 A lakossági hitelállomány nagysága és megoszlása

A lakossági hitelek (és általában: a háztartási szektor részére nyújtott hitelek) témakörében az MNB gyűjt adatokat, igen nagy részletzettséggel. Az adatközlés a bankrendszer (bankok, szakosított hitelintézetek és a 100 milliárd forintot meghaladó mérlegfőösszegű EGT^a-fióktelepek) háztartási hitelportfólióját mutatja be terméktípusonként, minősítési kategóriák, illetve fizetési késedelem szerinti bontásban.

Össességében, 2011 júniusában a lakossági hitelállomány nagysága 7 860 934 millió forint volt, melynek több mint egyharmadát a devizaalapú lakáshitelek állománya, további 28%-át pedig a szabad felhasználású, jelzálog alapú devizahitelek tették ki.

A teljes hitelállomány háromnegyede problémamentes, mindössze 7% a kétes, illetve rossz minőségű hitelek aránya. Az egyes hitel típusoknál eltérő a visszafizetési hajlandóság/képesség. A lakáshiteleknel az átlagosnál magasabb – a támogatott forint hiteleknel 90% feletti – a problémamentes hitelállomány, ugyanakkor a forralapú gépjárműhitel-állomány kétharmada kétes, illetve rossz minőségű. Az átlagnál lényegesen több gond van az áruvásárlási és egyéb hitelek visszafizetésével is, közülük minden ötödik a problémás körhöz tartozik.

A teljes hitelállományból 872 085 millió forint (az összes 11%-a) került átstrukturálásra. A késedelmes (90 napon túli) hitelek esetében ez az arány jóval nagyobb, közel egyharmad.

2. A jelzáloghitellel rendelkező háztartások összetétele, szociális jellemzői

2011 tavaszán mintegy 576 ezer háztartásnak (az összes háztartás 15,2%-ának) volt **lakáscélú jelzáloghitel**, az érintett személyek száma összesen 1,9 millió fő volt. A jelzáloghitellel rendelkező háztartások közel felének, 287 ezer családnak volt devizaalapú kölcsöne, és 289 ezer háztartás rendelkezett forralapú lakáshittel. Ezekben a háztartásokban közel 945 ezer, illetve közel 960 ezer fő élt.

4. tábla

A hitelportfólió és a szerződések számának megoszlása hitelfajták és minősítési kategóriák szerint, 2011. június

Hiteltípus	Probléma-mentes	Külön figyelendő	Átlag alatti	Kétes	Rossz	Összes	
	hitelállomány megoszlása, %						szerződés megoszlása, %
Lakáshitel – piaci kamatozású és egyéb – forint	4,7	1,3	2,5	1,5	4,9	4,1	3,1
Lakáshitel – támogatott – forint	17,2	4,6	3,5	1,2	1,0	13,8	4,8
Lakáshitel – deviza	35,6	36,4	32,2	23,1	6,4	34,0	6,0
Szabad felhasználású jelzáloghitel – forint	2,5	1,4	3,2	2,2	4,2	2,5	1,1
Szabad felhasználású jelzáloghitel – deviza	23,5	46,5	43,0	41,4	19,0	27,8	7,0
Személyi hitel – forint	3,3	1,5	1,9	2,5	16,5	3,5	8,8
Személyi hitel – deviza	1,8	1,6	1,3	2,2	5,3	1,9	3,7
Gépjárműhitel – forint	0,2	0,1	0,3	0,2	10,3	0,5	1,8
Gépjárműhitel – deviza	2,9	1,5	4,6	2,7	2,4	2,8	2,4
Folyószámlahitel	5,3	1,8	4,0	17,7	23,5	5,9	51,4
Áruvásárlási és egyéb hitel	2,7	1,1	1,0	2,1	11,9	2,7	16,8
Ebből kártyahitel	0,1	0,1	0,1	0,1	1,5	0,2	1,2
Egyéb hitel	2,2	3,1	3,3	5,0	3,5	2,5	1,8
Összesen	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Forrás: MNB-statisztika.

a) Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes (valamely más) tagállamban székhellyel rendelkező ezen típusú pénzügyi intézmények magyarországi fióktelepe, a továbbiakban: EGT-fióktelep.

Ugyanezen időszak alatt 148 ezer háztartásnak – az összes háztartás 3,9%-ának – az otthonát **nem lakáscélú jelzáloghitel** terhelte, az ilyen típusú adóssággal érintett személyek száma meghaladta az 500 ezer főt. Az összes nem lakáscélú jelzáloghiteles háztartás közel 75%-a devizában adósodott el, és csak 38 ezer háztartás forintban. Ezekben a háztartásokban több mint 390 ezer, illetve 115 ezer személy élt.

5. tábla

A jelzáloghitellel rendelkező háztartásokban élő személyek száma és aránya, 2011

Hiteltípus	A háztartások száma, db	A háztartásokban élő személyek száma, fő	A háztartások megoszlása, %	A háztartásokban élő személyek megoszlása, %
Lakáscélú jelzáloghitel				
Devizahitel	287 172	944 848	49,8	49,6
Forintalapú hitel	289 039	959 774	50,2	50,4
Összesen	576 211	1 904 622	100,0	100,0
Nem lakáscélú jelzáloghitel				
Devizahitel	110 898	390 503	74,7	77,2
Forintalapú hitel	37 537	115 066	25,3	22,8
Összesen	148 435	505 569	100,0	100,0

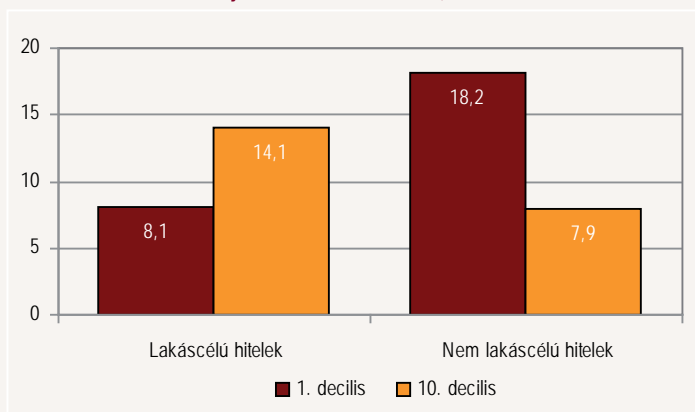
2.1 Jövedelem

A legmagasabb jövedelmi decilisbe tartozó háztartások csoportjában tette ki a legnagyobb hányadot – 14%-ot, ami több mint 80 ezer családot jelent – a lakáscélú jelzáloghitellel rendelkezők aránya. Ezzel szemben a hitelesek 8%-a (47 ezer háztartás) sorolható a legalacsonyabb jövedelmi tizedbe (a 9. és 10. decilisbe tartozók 13%-a, az 1. és 2. decilisbe tartozó háztartásoknak pedig mintegy tizede vett fel lakáshitelt). A köztes jövedelmi tizedekbe tartozók arányaiban nincsenek nagy különbségek, mindegyik jövedelmi kategóriában a háztartások 9–11%-ának (50–60 ezer háztartás) van lakáshitele.

Ellentétben a lakáscélú jelzáloghitellel rendelkező háztartásoknál megfigyeltekkel, a nem lakáscélú jelzáloghitelt felvevő családok jellemzően alacsonyabb jövedelműek, az összes hitelfelvevő 47%-a (közel 70 ezer háztartás) az alsó három jövedelmi tizedbe tartozik, ahol inkább a devizában való eladósodás a jellemző.

1. ábra

A különböző jelzalog alapu hitellel rendelkező háztartások aránya az alsó és a felső jövedelmi decilisben, 2011

2.2 Munkaerő-piaci helyzet

A lakáscélú jelzáloghitelt felvevő háztartások 87%-ában – a devizaalapú hitelesek 89%-ánál, a forintHITELES 86%-ánál – van aktív kereső a családban, 72 ezer háztartás esetében viszont minden családtag munkanélküli vagy inaktív.

A gazdasági aktivitás szerinti összetételt tekintve hasonló a helyzet a nem lakáscélú jelzáloghitelt felvevő háztartásoknál is: itt a családok 84%-ában

– a devizaalapú hitelesek 86%-ánál, a forintHITELES 78%-ánál – van aktív kereső a családban, 24 ezer háztartás esetében viszont minden családtag munkanélküli vagy inaktív.

2.3 Lakásnagyság

A lakáscélú jelzáloghitelt felvevők kétharmada (385 ezer család) 51–100 m² közötti lakásban lakik, további 18%-uk (103 ezer család) 101–150 m² közöttiben, 11%-uk (65 ezer család) pedig 50 m²-esnél kisebbben. A hitelfelvevők mindössze 4%-a (23 ezer család) lakik 150 m²-esnél nagyobb lakásban. Az átlagos lakásnagyság a hitelesek körében 85 m² volt, az egy személyre jutó alapterület pedig átlagosan 26 m².

Nagyon hasonló arányok tapasztalhatók a nem lakáscélú jelzáloghitelt felvevők lakásviszonyiban is.

6. tábla

Jelzáloghitellel rendelkező háztartások aránya lakásnagyság szerint

Megnevezés	A lakás nagysága, m ²				Összesen
	–50	51–100	101–150	151–	
Lakáscélú jelzáloghitel					
Devizahiteles	12,1	66,3	17,7	4,0	100,0
Forinthiteles	10,5	67,2	18,2	4,2	100,0
Összesen	11,3	66,7	17,9	4,1	100,0
Nem lakáscélú jelzáloghitel					
Devizahiteles	8,9	67,0	18,2	5,9	100,0
Forinthiteles	11,4	71,1	16,4	1,1	100,0
Összesen	9,5	68,0	17,7	4,7	100,0

2.4 Gyermekszám szerinti összetétel

A lakáscélú jelzáloghitelt felvevő háztartások 68%-a (392 ezer család) nevelt gyermeket, ezekben a háztartásokban összesen több mint 1,5 millió ember él. Hitelt tehát elsősorban a gyermekes háztartások vettek fel. Több mint egynegyedük, 27%-uk rendelkezik lakáscélú hitellel, 14%-uk vett fel devizaalapú hitelt, 13%-uk pedig forinthitelt. A kétgyermekes háztartások részesedése a legmagasabb, közülük 87 ezer család rendelkezett 2011 tavaszán devizaalapú lakáshitellel és további 85 ezer forintalapúval.

A nem lakáscélú jelzáloghitelt felvevő háztartások 63%-a (94 ezer család) gyermeket nevelő, ahol összesen közel 400 ezer ember élt. Az ilyen típusú hitelt is elsősorban a gyermekes háztartások vették fel, 5%-uk devizaalapú, 1,5%-uk pedig forinthitelt. Ezen a téren a rosszabb anyagi lehetőségekkel bíró három- vagy többgyermekes háztartások részesedése a legmagasabb, közülük 14,6 ezer család rendelkezett devizaalapú lakáshitellel és további csaknem 2 ezer forintalapúval.

7. tábla

Jelzáloghitellel rendelkező gyermekes és gyermektelen háztartások száma és aránya, 2011

Hiteltípus és a háztartások gyermekszáma	Lakáscélú jelzáloghitellel rendelkező		Nem lakáscélú jelzáloghitellel rendelkező	
	háztartások száma, db	háztartások aránya, %	háztartások száma, db	háztartások aránya, %
Devizahitelesek	287 172	7,6	110 898	2,9
Gyermekes háztartások összesen	198 304	13,6	72 578	5,0
Ebből:				
1 gyermekes	77 083	11,4	31 621	4,7
2 gyermekes	86 940	15,9	26 374	4,8
3 vagy többgyermekes	34 281	14,8	14 583	6,3
Gyermektelen háztartások összesen	88 868	3,8	38 320	1,6
Forinthitelesek	289 039	7,6	37 537	1,0
Gyermekes háztartások összesen	193 246	13,3	21 688	1,5
Ebből:				
1 gyermekes	73 330	10,8	11 034	1,6
2 gyermekes	85 307	12,6	8 826	1,6
3 vagy többgyermekes	34 609	5,1	1 828	0,8
Gyermektelen háztartások összesen	95 793	4,1	15 849	0,7

Nem lakáscélú jelzáloghitelt jellemzően (62%, ez több mint 92 ezer család) a fiatalabbak, a 30 év alatti háztartásfőjű háztartások vettek fel, és ők inkább a devizahitelt részesítették előnyben (76%). A 60 év feletti háztartásfővel rendelkező családok mindössze 15%-a vett fel nem lakáscélú jelzáloghitelt.

8. tábla

A nem lakáscélú jelzáloghitellel rendelkező háztartások száma és aránya a háztartásfő korcsoportja szerint, 2011

Hiteltípus és a háztartásfő kora	A háztartások száma, db	A háztartásokban élő személyek száma, fő	A háztartások aránya, %	A háztartásokban élő személyek aránya, %
Devizahitelek	110 898	390 503	2,9	4,0
Ebből a háztartásfő:				
30 év alatti	70 056	282 364	4,2	4,8
30–60 év közötti	23 169	45 662	2,5	2,6
60 év feletti	17 673	62 477	1,5	2,9
Forinthitelek	37 537	115 066	1,0	1,2
Ebből a háztartásfő:				
30 év alatti	22 144	80 945	1,3	1,4
30–60 év közötti	10 873	22 988	1,2	1,3
60 év feletti	4 520	11 133	0,4	0,5

2.5 Területi jellemzők

Mindkét hiteltípus esetében a vidéki háztartások valamivel nagyobb arányban adósdottak el, mint a budapestiek. A lakáscélú hiteleknel a vidéki családok 7,8%-a vett fel jelzálog alapú deviza-, illetve 7,9%-a forinthitelt, míg a budapestiek esetében 6,8, illetve 6,5%-uk.

A szabad felhasználású hiteleknel a vidéki háztartások 3,2%-a devizában, 1,1%-a forintban adósdott el, a budapestiek esetében 1,7%, illetve 0,4%-os arányok mutatkoztak. Ebben feltehetően szerepet játszik az, hogy ország többi részéhez képest a fővárosban magasabb a nyugdíjasok aránya, a gyermekeseké viszont kisebb, ugyanakkor a jövedelmi helyzet kedvezőbb, ami kevésbé kényszerített hitelfelvételre. Mindezek együttesen okozták – a nem túl jelentős – eltérést a hitelfelvelek arányában.

3. A törlesztési gondokkal küzdő háztartások összetétele, jellemzői

3.1 Az érintett személyek száma

Az utóbbi években erőteljesen megnőtt a **likviditási gondokkal küzdő háztartások** száma és aránya. 2011-ben az összes jelzálog alapú lakáshitelt felvevő háztartás 16%-ánál – 93 ezer háztartásban – fordult elő, hogy a megelőző 12 hónapban csak késve, vagy egyáltalán nem tudták lakáshitelüket törleszteni. A likviditási probléma erőteljesebben jelentkezett a devizaalapú hitelt felvevőknél: a devizahiteles háztartások több mint egyötöde (60,5 ezer háztartás) nyilatkozott fizetési nehézségről. Ugyanez a forinthiteles esetében 32,7 ezer háztartásnál okozott gondot, az adósok 11%-ánál.

A visszafizetési nehézségek nemcsak és nem elsősorban a lakáscélú hitelek körét érintette. 2011-ben az összes nem lakáscélú jelzáloghitelt felvevő háztartás csaknem negyedénél jelentkezett törlesztési elmaradás,

elsősorban a devizaalapú hitelt felvevőknél: a háztartások 29%-a nem, vagy csak késve fizetett. Ugyanez a forinthiteles esetében 3,6 ezer háztartás esetében merült fel, az adósok nem egészen 10%-ánál.

9. tábla

Törlesztési gondokkal küzdő hitelek száma és aránya az összes hiteles %-ában, 2011

Hiteltípus	A háztartások száma, db	A háztartásokban élő személyek száma, fő	A háztartások aránya, %	A háztartásokban élő személyek aránya, %
Lakáscélú jelzáloghitel				
Devizahitel	60 531	207 416	21,1	22,0
Forintalapú hitel	32 725	122 106	11,3	12,7
Összesen	93 256	329 522	16,2	17,3
Nem lakáscélú jelzáloghitel				
Devizahitel	31 690	119 620	28,6	30,6
Forintalapú hitel	3 581	13 906	9,5	12,1
Összesen	35 271	133 526	23,7	26,3

3.2 Jövedelmi viszonyok

A lakáscélú hitelek esetében a jövedelmi helyzet alapvetően meghatározta a háztartás törlesztési hajlandóságát/lehetőségét. A legelső jövedelmi tizedbe tartozó, lakáshittel rendelkező háztartások csaknem 40%-a (a devizahitelesek 45%-a, a forinthitelesek 35%-a) küzd valamilyen szinten hitel-visszafizetési nehézséggel. Ez mintegy 17,5 ezer háztartást, közel 80 ezer személyt jelent. Ezen túlmenően a 2. jövedelmi decilisbe tartozó devizahiteles háztartások több mint harmada és a 3. decilisbe tartozók 24%-a is legalább egyszer nem fizette meg tartozását. E két jövedelmi kategóriában a forinthitelesek elmaradása is jelentős, további mintegy 9 ezer család tartozik a veszélyeztetett körbe. Ugyanakkor a legmagasabb jövedelmi tizedbe tartozók között csak 6% a fizetési hátralékkal rendelkező háztartások aránya, ezek döntő hányada devizahiteles.

Az előzőekkel ellentétben a nem lakáscélú hitelek esetén a jövedelmi helyzet nem határozta meg egyértelműen a háztartás törlesztési hajlandóságát/lehetőségét. A legalacsonyabb jövedelmi kategóriákba tartozó, a vizsgált hitellel rendelkező háztartások között az átlagosnál kevesebb (20% alatti) volt a törlesztési gonddal küzdő családok aránya, náluk csak a legmagasabb jövedelmi tizedbe tartozók voltak jobb helyzetben. A középső (5. és 6.) decilisek eladósodott háztartásainak viszont 35–37%-ánál (kategóriánként 4–4,5 ezer családnál) már előfordult, hogy nem vagy csak késve tudta törleszteni a kölcsönrészletét.

3.3 Munkaerő-piaci részvétel

A nemfizetés legnagyobb kockázatát a lakáscélú hitelek visszafizetésénél az jelentette, ha a háztartásban nem volt aktív kereső. A devizahitelt felvevő családnál az inaktívok csaknem harmada késve/vagy egyáltalán nem tudta törleszteni részleteit, ugyanez az arány a legalább egy dolgozó családdal rendelkező családok esetében közel 20% volt. A forinthiteleseknél a munkanélküli családok 15%-a, míg a keresővel rendelkezők 11%-a került időnként fizetési hátralékba.

A nemfizetés kockázatában a nem lakáscélú jelzáloghitelek esetében a lakáscélúakkal szemben nem mutatkozott eltérés abból a szempontból, hogy a háztartás rendelkezett-e aktív keresővel vagy sem.

10. tábla
Törlesztési gondokkal küzdő lakáscélú hitelek száma és aránya, aktív kereső léte és nem léte szerint az összes hiteles %-ában, 2011

Megnevezés	A háztartások száma, db	A háztartásokban élő személyek száma, fő	A háztartások aránya, %	A háztartásokban élő személyek aránya, %
Devizahitelek				
Nincs aktív kereső	10 326	33 400	32,3	37,9
Van aktív kereső	50 205	174 016	19,7	20,3
Összesen	60 531	207 416	21,1	22,0
Forinthitelek				
Nincs aktív kereső	5 940	23 397	14,7	21,9
Van aktív kereső	26 785	98 709	10,8	11,6
Összesen	32 725	122 106	11,3	12,7

3.4 Lakásnagyság

Fizetési nehézséggel küzdő lakáscélú devizahitelek legnagyobb arányban az 50 m² alatti lakással rendelkezők között vannak, közülük minden negyedik volt már hátralékban, de az 51–100 m²-es lakásban lakók ötöde is tartozott már a bankjának. A forinthitelek között a nagy lakásban lakók kerültek a legnagyobb arányban nehéz helyzetbe: 18%-uknál fordult elő fizetési nehézség.

11. tábla
Törlesztési gondokkal küzdő lakáscélú hitelek száma és aránya az összes hiteles %-ában, 2011

A hitelfelvétel típusa	A lakás nagysága, m ²				Összesen
	-50	51–100	101–150	151–	
Háztartások száma					
Devizahiteles	9 284	41 257	8 152	1 838	60 531
Forinthiteles	2 471	25 160	2 970	2 124	32 725
Összesen	11 755	66 417	11 122	3 962	93 256
Háztartások aránya, %					
Devizahiteles	26,7	21,7	16,1	16,2	21,1
Forinthiteles	8,2	13,0	5,7	17,7	11,3
Összesen	18,1	17,3	10,8	17,0	16,2

A nem lakáscélú devizahitelek között a fizetési nehézséggel küzdők legnagyobb része 150 m² feletti lakásban lakik, több mint kétötödüknek volt már hátraléka, de az 50 m² alatti lakásokban lakó adósok 30%-a is felhalmozott tartozással küzd. A forinthitelek között leginkább az 51 és 100 m² alapterületű lakásban lakók kerültek bajba, 13%-uknál fordult elő fizetési nehézség.

3.5 Helyzetük a gyermekek száma szerint

A gyermeket nem nevelő lakáscélú adósok kedvezőbb helyzetben vannak: a deviza-, illetve a forinthiteles háztartások 15, illetve 8%-ánál (14 ezer, illetve 8 ezer családnál) jelentkeztek törlesztési gondok, míg a gyerekeseknél ez az arány közel 24, forinthitel esetében 13% (47 ezer, illetve 25 ezer család).

A gyermekszám növekedésével emelkedett a fizetési nehézséggel küzdő háztartások aránya. Az egy gyermeket nevelő devizahitelek kevesebb mint 23%-a, míg a három- és többgyermekes háztartások már közel 28%-a halmozott fel elmaradást. A bajba került forinthitelek esetében a legrosszabb helyzetbe a három- és többgyermekes családok kerültek, közülük a forintalapú hitelt felvevők több mint ötöde küzdött fizetési nehézséggel 2011-ben.

A nem lakáscélú devizaadósok esetében a gyermeket nem nevelő háztartások 20%-ánál, míg a gyerekesek harmadánál jelentkeztek fizetési elmaradások. A forinthiteleknél a gyermekszám növekedésével e hiteltípus esetében is megfigyelhető az arányok növekedése a bajba jutottak között. Az egy gyermeket nevelő devizahitelek 28%-a, míg a kétgyermekes háztartások több mint 38%-a, a három- és többgyermekesek 35%-a halmozott fel elmaradást.

12. tábla
Törlesztési gondokkal küzdő jelzáloghitelek száma és aránya gyermekszám szerint az összes hiteles %-ában, 2011

Hiteltípus és a háztartások gyermekszáma	Lakáscélú jelzáloghitellel rendelkező		Nem lakáscélú jelzáloghitellel rendelkező	
	háztartások száma, db	háztartások aránya, %	háztartások száma, db	háztartások aránya, %
Devizahitelek	60 531	21,1	31 690	28,6
Gyermekes háztartások összesen	47 029	23,7	24 095	33,2
Ebből:				
1 gyermekesek	17 412	22,6	8 948	28,3
2 gyermekesek	20 187	23,2	10 098	38,3
3 vagy többgyermekesek	9 430	27,5	5 049	34,6
Gyermektelen háztartások összesen	13 502	15,2	7 595	19,8
Forinthitelek	32 725	11,3	3 581	9,5
Gyermekes háztartások összesen	24 782	12,8	1 726	8,0
Ebből:				
1 gyermekesek	8 423	11,5	194	1,8
2 gyermekesek	9 026	10,6	1 532	17,4
3 vagy többgyermekesek	7 333	21,2	..	..
Gyermektelen háztartások összesen	7 943	8,3	1 855	11,7

3.6 Területi jellemzők

A települések típusát tekintve – összefüggésben a gazdasági aktivitással – a budapesti lakáscélú devizahiteles háztartások között jóval kisebb arányban (13%) jelentkeztek fizetési nehézségek, mint vidéken, ahol 23%-os volt a késedelmes fizetések aránya. A bajba jutott forinthitelek köre területileg kiegyenlítettebb: Budapesten a családok 10, vidéken 12%-a (5 ezer, illetve 28 ezer háztartás) küzd időleges vagy tartós fizetési nehézséggel.

13. tábla
Törlesztési gondokkal küzdő lakáscélú hitelek száma és aránya területi megoszlásban az összes hiteles %-ában, 2011

Megnevezés	A háztartások száma, db	A háztartásokban élő személyek száma, fő	A háztartások aránya, %	A háztartásokban élő személyek aránya, %
Devizahitelek				
Budapest	6 679	20 095	12,9	12,5
Többi település	53 852	187 321	22,9	23,9
Összesen	60 531	207 416	21,1	22,0
Forinthitelek				
Budapest	5 116	15 396	10,3	10,6
Többi település	27 609	106 710	11,5	13,1
Összesen	32 725	122 106	11,3	12,7

Ugyanez a tendencia tapasztalható a nem lakáscélú, fizetési gondokkal küzdő hitelek területi megoszlásában is.

További információk, adatok (linkek)

[Módszertan](#)

Elérhetőségek:

beatrix.menczo@ksh.hu

Telefon: (+36-1) 345-6165

[Információs szolgálat](#)

Telefon: (+36-1) 345-6789

www.ksh.hu